Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: 28993738

Onderwerp
Oprichting van en deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's

Voorstel
De gemeenteraad besluit geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de oprichting van en deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Inleiding
Op 16 december jl. heeft het Veiligheidsberaad een principebesluit genomen tot het oprichten van een Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's (hierna: Stichting Waarborgfonds). De Stichting Waarborgfonds biedt dekking voor in ieder geval de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen. De Stichting Waarborgfonds is daarmee een voortzetting van de weg die met het oprichten van de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's is ingeslagen.

Op 24 april 2023 heeft de gemeenteraad van Sittard-Geleen (hierna: raad) vanuit de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) documenten ontvangen die gaan over de oprichting van en de deelname aan de Stichting Waarborgfonds. Op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio bevoegd tot het oprichten van een stichting. Het besluit tot oprichting van de Stichting Waarborgfonds wordt niet genomen voordat de raden van deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en de mogelijkheid hebben gehad hun wensen en bedenkingen ter kennis van het Algemeen Bestuur te brengen. De raad heeft hiervoor de gelegenheid tot vóór 30 juni 2023. De raad wordt geadviseerd geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de oprichting van en deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Beoogd effect
Met de Stichting Waarborgfonds hebben de veiligheidsregio's zelf beheer over een fonds van waaruit de niet-verzekerbare aanspraken op de Landelijke Aanspraken na Dienstongevallen (LAD) gefinancierd worden. Het gezamenlijk optrekken resulteert in een kwaliteits- en efficiencyslag. Door middel van het waarborgfonds kunnen de veiligheidsregio's het goed werkgeverschap na dienstongevallen beter organiseren.

Burgemeester,	Gemeentesecretaris,
mr. J.Th.C.M. Verheijen	J.A.M. Heesen

Voorgaande besluitvorming

Op 19 mei 2022 heeft de raad besloten over het kenbaar maken van wensen en bedenkingen ten aanzien van de oprichting van en deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's (hierna: Stichting Risicobeheer). De oprichting van deze stichting was een eerste stap naar een beter verzekeringsbeleid rondom dienstongevallen. Vanuit de Stichting Risicobeheer is een Expertisebureau geformeerd dat collectief een ongevallenverzekering kan inkopen en kan adviseren over de omgang met niet-verzekerbare ongevallen.

De raad heeft besloten geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de oprichting van en deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's.

Het Veiligheidsberaad heeft in zijn vergadering van 1 juli 2022 ingestemd met het voorstel voor de oprichting van een 'Expertisebureau Risicobeheer Veiligheidsregio's'.

Stichting Waarborgfonds

Op 16 december 2022 heeft het Veiligheidsberaad een principebesluit genomen tot het oprichten van een Stichting Waarborgfonds. Het Expertisebureau risicobeheer heeft hiertoe geadviseerd. De Stichting Waarborgfonds biedt de veiligheidsregio's de mogelijkheid gezamenlijk een fonds op te richten van waaruit dekking kan worden gegeven aan in ieder geval de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen.

Het wordt steeds lastiger voor de veiligheidsregio's om een goede verzekering af te sluiten die de juiste dekking biedt wanneer medewerkers te maken hebben gehad met een ongeval tijdens het werk. Dit komt door zowel interne als externe ontwikkelingen. Binnen de individuele veiligheidsregio's zijn verzekeringsfuncties vaak kwetsbaar door een gebrek aan kennis en ervaring. Als externe ontwikkeling hebben de veiligheidsregio's bijvoorbeeld te maken met een 'verharding' van de verzekeringsmarkt. Om de kwetsbaarheden op te lossen wil het Veiligheidsberaad meer gaan samenwerken op het gebied van verzekeringen. Het doel is: een collectieve voorziening voor hetgeen wat wel binnen de verzekeringsmarkt kan worden weggezet en een waarborgfonds voor de risico's die niet (of moeilijk) op de reguliere markt te verzekeren zijn.

De aangewezen rechtsvorm voor het Waarborgfonds is een stichting. Deze stichting heeft op grond van artikel 3.6 lid 2 sub a Wet financieel toezicht (Wtf) een vrijstelling van de vergunningsplicht van De Nederlandse Bank (DNB). Deelname aan de stichting is vrijwillig, maar ten minste voor een periode van 5 jaar.

Argumenten

1.1 De dekking van de ongevallenverzekering sluit niet meer aan bij de verwachtingen van medewerkers en de veiligheidsregio's.

Er is een toenemend bewustzijn dat verzekeren 'slechts' een van de mogelijke opties is om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen op te vangen. Dit komt onder meer doordat veiligheidsregio's een vrij 'exotische' werkgever zijn voor wat betreft de risico's die de werknemers lopen in vergelijking met andere werkgevers in Nederland. Een gevolg daarvan is dat medewerkers die duidelijk letsel hebben opgelopen tijdens het werk aanlopen tegen een ongevallenverzekering die zich vooral richt op de vraag of aan alle elementen van de ongevalsdefinitie is voldaan. Met dit groeiend bewustzijn is een stap gezet van het denken vanuit verzekeringen naar het denken vanuit risico's en aanspraken: niet de verzekering, maar de aanspraak van de medewerker is leidend. Met de oprichting van de Stichting Waarborgfonds kan er betere aansluiting gevonden worden tussen verzekeringsbehoeften en verzekeringsmogelijkheden. Het Expertisebureau geeft hier een op professionele wijze invulling aan.

1.2 De verzekerbaarheid van medewerkers van de veiligheidsregio's staat onder druk.
Het aantal verzekeringsaanbieders neemt af, premies stijgen en voorwaarden worden versoberd. In andere woorden is er sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat een aantal risico's (zijnde tijdelijke arbeidsongeschiktheid en medische kosten) niet meer te verzekeren zijn. Voor andere risico's stijgen de premiekosten enorm. Een gemeenschappelijk waarborgfonds biedt antwoord op deze uitdagingen. Het waarborgfonds wordt enerzijds gebruikt om verzekeringen collectief in te kopen. Gezamenlijk hebben de veiligheidsregio's een sterkere onderhandelingspositie in de verzekeringsmarkt. Anderzijds wordt het waarborgfonds gebruikt als pot voor de niet- (of moeilijk-) verzekerbare risico's. Door gezamenlijk deze risico's te dragen zijn de veiligheidsregio's efficiënter en kostenbesparender dan wanneer deze risico's door individuele veiligheidsregio's gedragen worden. Het Expertisebureau heeft de rol te adviseren en te bemiddelen in deze samenwerking.

1.3 Door onderling samen te werken en verbindingen te leggen met externe expertise in bestuurlijke context wordt de kwetsbaarheid van de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's verminderd.
Het Expertisebureau heeft de taak gekregen de veiligheidsregio's te adviseren en tussen de veiligheidsregio's te bemiddelen. De kennis en kunde die binnen individuele veiligheidsregio's vaker ontbreekt wordt daarmee in de Stichting Risicobeheer opgevangen.

1.4 De kwetsbaarheden die worden beschreven voor de veiligheidsregio's algemeen gelden ook voor de VRZL.
Voor de VRZL gelden dezelfde uitdagingen als gevolg van interne en externe ontwikkelingen met betrekking tot de ongevallenverzekering als voor de overige veiligheidsregio's. Dit betekent concreet dat premies stijgen, dekkingen minder worden en sommige aanspraken niet verzekerbaar zijn. De VRZL heeft daarom, evenals andere veiligheidsregio's, te maken met een kostenstijging en wordt ongewild risicodrager voor aanspraken die niet verzekerbaar zijn. Door de lasten te dragen met de 24 andere veiligheidsregio's gaat elke veiligheidsregio er per saldo op vooruit.

Kanttekeningen

1.1 Deelname aan de Stichting Waarborgfonds betekent voor de VRZL dat er jaarlijks een hoger bedrag in het waarborgfonds wordt gelegd dan dat zij op dit moment betalen aan premie voor de ongevallenverzekering.
Bij deelname betaalt de VRZL € 140.729, - per jaar gedurende minimaal 5 jaar en een entree-inleg van het hetzelfde bedrag. Dit bedrag is hoger dan wat vooralsnog wordt begroot voor de ongevallenverzekeringen (op dit moment €64.753,- per jaar, plus personeelskosten). Echter, de verwachting is dat de kosten voor de ongevallenverzekeringen de aankomende perioden snel zullen stijgen bij een gelijkblijvende uitvraag. Bovendien bevat de € 140.729, - ook de financiering voor de niet-verzekerbare aanspraken welke niet zijn meegenomen in het huidig begrote bedrag. Op termijn wordt de entree-inleg teruggestort naar de veiligheidsregio.

1.2 De deadline van de VRZL om vóór 30 juni 2023 wensen en bedenkingen ter kennis te brengen van het bestuur wordt niet gehaald.
De VRZL heeft de raden de mogelijkheid gegeven om vóór 30 juni 2023 eventuele wensen en bedenkingen over de Stichting Waarborgfonds door te geven. De ronde op 22 juni 2023 en de raadsvergadering in juli 2023 zijn de eerste mogelijkheid sinds het versturen van de stukken vanuit de VRZL om dit voorstel aan de raad voor te leggen. Als gevolg daarvan is het pas mogelijk de VRZL op de hoogte te stellen van eventuele wensen en bedenkingen na de raadsvergadering juli. Dit is gedeeld met de VRZL.

Inclusie
Door landelijk de aanspraak op dienstongevallen te organiseren wordt invulling gegeven aan het 'risicodenken' in plaats van 'verzekeringsdenken'. Op deze manier kunnen de veiligheidsregio's beter de aansluiting zoeken tussen verzekeringsbehoeften en verzekeringsmogelijkheden. Hierdoor staat de medewerker centraal en wordt het aanspraak maken op een verzekering na dienstongevallen toegankelijker en efficiënter voor zowel de medewerker als de veiligheidsregio's.

Duurzaamheid
De verzekeringsmarkt 'verhard'. Kosten voor premies lopen op en het wordt steeds lastiger een juiste dekking te bieden aan medewerkers die te maken hebben gehad met een ongeval tijdens het werk. Door gezamenlijk een fonds op te bouwen van waaruit de veiligheidsregio's dekking kunnen bieden aan de niet-verzekerbare aanspraken en dus op transparante wijze gezamenlijk de last te dragen van de risico's die het werkveld met zich meebrengt biedt de Stichting Waarborgfonds een duurzame oplossing voor de huidige knelpunten.

Financiën
Beoogd wordt om de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen kostenneutraal te financieren, waarbij de veiligheidsregio's deze naar verwachting uit hun lopende begroting kunnen financieren. De gemeente loopt hiermee dus geen financieel risico.

Bij deelname betaalt de VRZL € 140.729, - per jaar gedurende minimaal 5 jaar en een entree-inleg van het hetzelfde bedrag. Dit bedrag bevat zowel de premie voor de collectieve voorziening, de inleg voor het waarborgfonds als de personeels- en organisatiekosten. Deze laatste kostenpost blijft zo laag mogelijk. De entree-inleg heeft dezelfde hoogte als de jaarlijkse inleg en is bedoeld om de liquiditeit te borgen als zich een calamiteit in de aanloopperiode voordoet. Op termijn wordt deze entree-inleg teruggestort naar de veiligheidsregio.

Alle veiligheidsregio's samen leggen jaarlijks 4,1 miljoen euro in het waarborgfonds. Dit bedrag is gebaseerd op het bedrag wat de veiligheidsregio's in 2022 gezamenlijk betaalden aan premie voor ongevallenverzekering. Het bedrag dat door de VRZL wordt betaald is bepaald op basis van de verdeelsleutel inwoneraantal. Dit is de standaard verdeelsleutel bij samenwerking tussen de veiligheidsregio's.

Communicatie en Participatie
Het besluit tot oprichting van de Stichting Waarborgfonds wordt niet genomen voordat de raden van deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en de mogelijkheid hebben gehad hun wensen en bedenkingen ter kennis van het Algemeen Bestuur te brengen. Daarmee heeft de raad de mogelijkheid mee te denken bij de totstandkoming van de Stichting Waarborgfonds.

Vervolg
22 juni 2023:	Ronde
Juli 2023:	Raadsvergadering

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief stichting waarborgfonds - VRZL - wensen en bedenkingen
2. Nadere toelichting op het voorstel stichting waarborgfonds
3. Modelontwerpbesluit oprichting Stichting Waarborgfonds

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller : Telefoon : E-mail : Cluster: Omgeving Burgemeester: mr. J.Th.C.M. Verheijen	Registratienummer: 2893738 Reg. datum : 15 mei 2023 Reg. nummer(s) bijlagen : Gemeentesecretaris: J.A.M. Heesen